

Säännöt peliin

Nyt viimein on saatu Suomen tulopolitiikkaan pelisäännöt. Ei moni oikeastaan tiedä, mistä niissä on kysymys, mutta kun ne nyt kumminkin suurella rytinällä on saatu aikaan, se on hyvä asia. Yleensäkin on hyvä asia, jos jostain saadaan aikaan.

Pelisääntöjen syntymisen nopeus yllätti kaikki. Luultiin, että Pekkanen se taas pani tohinaksi, mutta ei se aivan niinkään ollut. Avainasiana oli se poliitikkojen piirissä syntynyt johtava oivallus, että tulopolitiikassa on liikaa pelaajia, kaksi osapuolta, riistäjät ja riistetut.

Eihän sellaisilla säännöillä tule mistään mitään. Palkkoja ei voida sen paremmin nostaa kuin laskeakaan, kun aina jompi kumpi osapuoli panee hanttiin.

Mutta katsotaanpa eduskuntaa. Siellä kansanedustajat ovat sekä riistäjiä että riistettyjä, sillä laki päättää heidän palkankorotuksistaan ja laista päättävät he itse. Ja hetipä tapahtuu: nytkin poliitikot avasivat pään kahden tai viiden tuhannen markan palkankorotuksilla, eikä tehnyt tiuk-

kaakaan.

Siis sama malli muuallekin. Siirrytään keskitettyyn yhden osapuolen järjestelmään. Työnantajaliitot lakkautetaan kokonaan, Pentti Somerto pannaan työttömyyskortistoon ja Pertti Viinanen ryhtyy neuvottelemaan itsensä kanssa palkankorotuksista.

Tähän tilanteeseen muut pelisäännöt oli helppo sijoittaa. Esimerkiksi jos työnantaja-Viinanen heittäytyy kovin hävyttömäksi, työntekijä-Viinanen saa ruveta lakkoon. Silloin on työnantaja-Viinasen pakko taipua maksamaan työntekijä-Viinaselle viisi tonnia lisää liksaa kuussa.

Työntekijä-Viinaselle puolestaan määrätään maksettavaksi viisi tonnia kuussa lakkosakkoa, joka menee suoraan valtiolle,

niinkuin sakot yleensäkin. Näin kertyneillä varoilla korotetaan kansanedustajien palkkoja.

Tällöin kaikkien edut yhtenevät. Työntekijä-Viinanen pääsee lakkoon, työnantaja-Viinanen iloitsee lakkoilijan sakoista ja eduskunta kannattaa sekä lakkoja että lakkosakkoja, koska se saa siten itse parempaa palkkaa joutumatta edes itse päättämään tuollaisesta kiusallisesta asiasta.

Jos työntekijä-Viinanen ei kuitenkaan pysty saamaan kahden tonnin korotusta enempää, hän selviää samankokoisella rikelakkosakolla.

Yhden osapuolen järjestelmä parantaa olennaisesti myös irtisanomissuojaa. Onhan potkujen antaminen omille persauksille huomattavasti hankalampaa kuin naapurin takalisto.

